ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.3.2021
COM(2021) 99 final

2018/0232 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «Τελωνεία» για τη συνεργασία στον τομέα των τελωνείων

2018/0232 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «Τελωνεία» για τη συνεργασία στον τομέα των τελωνείων

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (έγγραφο COM(2018) 442 final – 2018/0232 COD):	8 Ιουνίου 2018
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:	17 Οκτωβρίου 2018
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	16 Απριλίου 2019
Ημερομηνία διαβίβασης της τροποποιημένης πρότασης:	ά.α.
Ημερομηνία έκδοσης της θέσης του Συμβουλίου:	1η Μαρτίου 2021

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα τελωνεία συμβάλλουν στη διαφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών και, στο πλαίσιο του ρόλου τους ως θεματοφυλάκων των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ όσον αφορά τα εμπορεύματα, προστατεύουν επίσης τους πολίτες από τρομοκρατικές, υγειονομικές, περιβαλλοντικές και άλλες απειλές. Από το 2016 ο ενωσιακός τελωνειακός κώδικας αποτελεί το νέο νομικό πλαίσιο για τα τελωνεία. Οι σημαντικότεροι στόχοι του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα είναι το τέλος των διαδικασιών σε έντυπη μορφή και η ψηφιοποίηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ συναλλασσομένων και τελωνείων. Η πλήρης εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της εντατικής επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών διοικήσεων των κρατών μελών, μεταξύ αυτών και άλλων αρχών, με συναλλασσομένους και άλλους τρίτους.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα, το οποίο είναι διάδοχο του προγράμματος Τελωνεία 2020, θα στηρίξει τη συνεργασία στον τομέα των τελωνείων.

Η τελωνειακή συνεργασία και η ανάπτυξη ικανοτήτων θα συναρθρωθούν γύρω από δράσεις, αφενός, ανθρώπινης δικτύωσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων και, αφετέρου, ανάπτυξης ικανοτήτων τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΠ). Με τον πρώτο άξονα θα εξορθολογιστεί η ανταλλαγή ορθών πρακτικών και επιχειρησιακών γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών και άλλων χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαρθρωμένη συνεργασία βάσει έργων, στο πλαίσιο της οποίας θα προβλέπονται μορφές βαθιάς και

ολοκληρωμένης συνεργασίας μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν, ούτως ώστε να προετοιμαστεί το έδαφος για την περαιτέρω εξέλιξη της τελωνειακής ένωσης. Με τον δεύτερο άξονα παρέχεται στο πρόγραμμα η δυνατότητα να χρηματοδοτεί διασυνδεδεμένα τελωνειακά συστήματα ΤΠ, συμπεριλαμβανομένων των διευρωπαϊκών συστημάτων ΤΠ, και υποδομές, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποίησης των αλληλεπιδράσεων μεταξύ συναλλασσομένων και τελωνείων καθώς και της ενίσχυσης της διαχείρισης κινδύνων, που θα επιτρέψουν στις τελωνειακές διοικήσεις της Ένωσης να εξελιχθούν σε πλήρως ηλεκτρονικές διοικήσεις και θα στηρίξουν τους φιλόδοξους στόχους της Επιτροπής Von der Leyen να επιτευχθεί η μετάβαση της τελωνειακής ένωσης στο επόμενο επίπεδο.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου, που εγκρίθηκε σε πρώτη ανάγνωση, αντικατοπτρίζει πλήρως τη συμφωνία που επετεύχθη στις 15 Δεκεμβρίου 2020 κατά την τριμερή σύσκεψη μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Μεταξύ των κύριων σημείων της εν λόγω συμφωνίας συγκαταλέγονται τα ακόλουθα:

- η έγκριση του προγράμματος εργασίας με εκτελεστική πράξη, αλλά με την προσθήκη ορισμένων στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασίας. Τα περισσότερα από τα στοιχεία αυτά είναι ήδη υποχρεωτικά σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης[1]·
- η διαγραφή από το κείμενο του κανονισμού όλων των αναφορών στο πολυετές στρατηγικό σχέδιο για τα τελωνεία (ΠΣΣ-Τ), χωρίς ωστόσο να καταργηθεί η απόφαση 70/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, για ένα περιβάλλον χωρίς χαρτί για τα τελωνεία και τις εμπορικές επιχειρήσεις (πρώην απόφαση για τα ηλεκτρονικά τελωνεία)·
- νέα υποχρέωση για την Επιτροπή: να δημοσιεύει και να επικαιροποιεί τακτικά ενδεικτικό κατάλογο των ευρωπαϊκών ηλεκτρονικών συστημάτων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος·
- η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει έκθεση σχετικά με τις εξουσίες που της έχουν ανατεθεί·
- η διάρκεια του προγράμματος είναι από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027·
- ο κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του και εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Η Επιτροπή υποστηρίζει τη συμφωνία που επιτεύχθηκε κατά την τριμερή σύσκεψη, η οποία ανοίγει τον δρόμο για την ταχεία έγκριση του νέου προγράμματος. Το πρόγραμμα θα συμβάλει στη δημιουργία σύγχρονης τελωνειακής ένωσης, που θέτει τα συμφέροντα των πολιτών και των επιχειρήσεων της ΕΕ στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός της. Η Επιτροπή διατηρεί τις ανησυχίες της σχετικά με την απαλοιφή του άρθρου 12 και τη μη κατάργηση της απόφασης 70/2008/ΕΚ. Ως εκ τούτου, προβαίνει σε δήλωση σχετικά με το θέμα αυτό, η οποία θα συνοδεύει την τελική έγκριση, όπως παρατίθεται στο σημείο 5 κατωτέρω:

[1] ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη θέση του Συμβουλίου, η οποία αντικατοπτρίζει πλήρως τη συμφωνία που επετεύχθη από τους συννομοθέτες στις 15 Δεκεμβρίου 2020.

5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

«Στην πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος «Τελωνεία» για τη συνεργασία στον τομέα των τελωνείων, η Επιτροπή πρότεινε την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 70/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, για ένα περιβάλλον χωρίς χαρτί για τα τελωνεία και τις εμπορικές επιχειρήσεις (πρώην απόφαση για τα ηλεκτρονικά τελωνεία). Η απόφαση 70/2008/ΕΚ χρησιμεύει ως νομική βάση για το πολυετές στρατηγικό σχέδιο για τα τελωνεία (ΠΣΣ-Τ). Η Επιτροπή πρότεινε να χρησιμοποιηθεί ως νομική βάση το άρθρο 12 του κανονισμού αντί της απόφασης 70/2008/ΕΚ. Για χάρη συμβιβασμού, η Επιτροπή δεν έχει αντίρρηση όσον αφορά τη διαγραφή των αναφορών στο ΠΣΣ-Τ από τον κανονισμό και τη μη κατάργηση της απόφασης 70/2008/ΕΚ. Η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ενεργώντας με τον τρόπο αυτόν δεν μπορεί να εκπληρώσει πλήρως τις δεσμεύσεις της στο πλαίσιο του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας.»